

XÂY DỰNG TIÊU CHÍ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TẤM GƯƠNG ĐẠO ĐỨC HỒ CHÍ MINH

Ths. TRƯƠNG QUỐC VIỆT

Khoa Hành chính học - Đại học Nội vụ Hà Nội

Có thể nói sau khi Bộ Chính trị, Ban chấp hành Trung ương Đảng ban hành Chỉ thị số 06 - CT/TW, ngày 07/11/2006 về tổ chức Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh và đặc biệt là sau Chỉ thị số 03 - CT/TW, ngày 14/5/2011 về tiếp tục thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh (sau đây gọi tắt là Cuộc vận động), công tác triển khai thực hiện Cuộc vận động đã lan tỏa rộng khắp tới mọi cấp, mọi ngành và mọi đối tượng trong xã hội. Trong các cơ quan nhà nước, Cuộc vận động được tổ chức gắn liền với việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của mỗi cơ quan, đơn vị và từng cá nhân cụ thể. Ở mỗi cấp, mỗi ngành và trong từng cơ quan đơn vị luôn có cách thức triển khai phù hợp, có cách làm gắn liền với thực tiễn của đơn vị. Giá trị mà Cuộc vận động hướng đến trước hết là làm chúng ta nhận thức sâu sắc hơn nhân cách, đạo đức, phong cách làm việc của Người, giá trị lý luận và thực tiễn của tư tưởng Hồ Chí Minh và đặc biệt là tác động tới nhận thức và hành động của chúng ta thực hiện theo tấm gương đạo đức, nhân cách và tư tưởng của Người. Đã có nhiều cá nhân điển hình, mô hình tiên tiến trong học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, ở không ít cơ quan, đơn vị việc thực hiện Cuộc vận động vẫn còn mang nặng tính hình thức, thi đua theo kiểu phong trào. Kết quả đánh giá việc thực hiện không phải chỉ được thể hiện việc có nhiều cá nhân điển hình, nhiều mô hình tiên tiến trong việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh mà quan trọng hơn là việc học tập và làm theo tấm gương

đạo đức Hồ Chí Minh ở mỗi cơ quan, mỗi tổ chức, mỗi cá nhân đó có thực sự gắn với việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan; yêu cầu, đòi hỏi của từng vị trí công việc mà người cán bộ, công chức, viên chức đang đảm nhiệm. Kết quả việc học tập và làm theo tấm gương của Người có thực sự làm cho hiệu quả công việc mà người cán bộ, công chức, viên chức thực hiện nâng cao hơn. Vì vậy, tại mỗi cơ quan, đơn vị cần phải có những tiêu chí cụ thể thế nào là một người cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Có rõ bộ tiêu chí mới có thể đánh giá tính hiệu quả và giá trị của việc thực hiện học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức.

1. Sự cần thiết phải xây dựng tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Mục tiêu lâu dài mà Đảng hướng tới trong việc triển khai thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh là thông qua Cuộc vận động này, những giá trị hiện sinh của phong cách, tác phong làm việc và nhân cách của Hồ Chí Minh dần

dẫn được cụ thể hóa và trở thành những chuẩn mực chung về tác phong, phong cách làm việc, nhân cách và chuẩn mực đạo đức của mỗi cán bộ, công chức, viên chức, từ đó lan rộng ra trong xã hội. Tại các cơ quan nhà nước, qua việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, phải hướng tới được làm sao cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức vận dụng tấm gương đạo đức, tác phong làm việc, phương pháp làm việc của Người vào các hoạt động chuyên môn cụ thể, vào nề nếp làm việc và lối sống sinh hoạt hàng ngày của mình. Chủ tịch Hồ Chí Minh trở thành danh nhân văn hóa thế giới không phải bởi Người sáng tạo ra những giá trị cao siêu, những luận thuyết nổi tiếng, càng không phải vì Người ở cương vị Chủ tịch nước mà thực chất là từ chính những cử chỉ giản dị trong sinh hoạt, học tập và làm việc đã toát lên nhân cách của một bậc đại Nhân, đại Trí, đại Dũng. Vì vậy, chúng ta cần phải học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh từ những điều nhỏ nhất, thiết thực nhất. Do đó, muốn Cuộc vận động đi vào thực chất, trong mọi cơ quan nhà nước cần phải xây dựng tiêu chí cụ thể thế nào là một người cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Việc xây dựng tiêu chí phải phù hợp với tình hình thực tiễn của cơ quan, đơn vị và tính chất công việc của từng ngành, từng lĩnh vực cụ thể.

Khi mỗi cơ quan, đơn vị xây dựng được bộ tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh sẽ có những tác dụng tích cực sau:

Một là, có tiêu chí thế nào là một người cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh sẽ giúp cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức trong cơ quan hiểu rõ cụ thể những giá trị tốt đẹp của nhân cách, đạo đức Hồ Chí Minh và phong cách, tác phong làm việc của Người. Vì nếu chỉ hô hào, khẩu hiệu

chung chung thì không phải người cán bộ, công chức, viên chức nào cũng có thể hiểu hết được tầm quan trọng của việc học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Mặt khác, Người là một bậc đại Nhân, đại Trí, đại Dũng và là Danh nhân văn hóa thế giới. Cho nên, chỉ riêng việc nhận thức để hiểu được nhân cách, đạo đức của Người đã là một yêu cầu rất cao, thì việc có thực hiện được "làm theo" tấm gương đạo đức của Người còn khó hơn rất nhiều lần. Do đó, khi có những tiêu chí để đánh giá một người cán bộ, công chức, viên chức đang học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh sẽ biến những cái trừu tượng, những cái chung chung, lý thuyết xuống thành những việc làm và hành động cụ thể để cán bộ, công chức, viên chức thực thi. Mặt khác, khi biết rõ được những tiêu chí, sẽ giúp cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức lên được kế hoạch thực hiện và trở thành công cụ để họ tự nhận xét, đánh giá mình trong việc thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Hai là, xây dựng được bộ tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh giúp cho các cấp ủy Đảng, các cơ quan, tổ chức nhà nước dễ dàng trong đánh giá, tổng kết việc thực hiện Cuộc vận động. Trên cơ sở các tiêu chí có thang đo cụ thể, rõ ràng sẽ bảo đảm cho kết quả đánh giá là khách quan, công bằng và có tác dụng thực sự trong việc nhân rộng và cổ vũ cho những cá nhân điển hình, mô hình tiên tiến trong việc thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Tránh được bệnh hình thức, chủ nghĩa phong trào trong việc đánh giá, thực hiện Cuộc vận động.

Ba là, Các tiêu chí đánh giá cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh được xây dựng trên cơ sở lồng ghép với việc thực

hiện chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, gắn liền với đặc thù của từng vị trí việc làm sẽ có tác dụng tích cực trong việc nâng cao hiệu lực, hiệu quả thực thi công vụ. Làm cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức coi đó là công việc thường xuyên, hàng ngày, hàng giờ của bản thân mình. Từ đó, hình thành nên thói quen trong cách thức làm việc, trong lối sống và văn hóa ứng xử của mỗi người cán bộ, công chức, viên chức.

2. Định hướng xây dựng tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Việc xây dựng một bộ tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh để áp dụng cho tất cả các cơ quan, đơn vị và cho mọi đối tượng cán bộ, công chức, viên chức là rất khó. Bởi lẽ đặc thù của từng cơ quan, đơn vị, từng vị trí công tác là khác nhau. Do đó, mỗi cơ quan, đơn vị phải căn cứ vào điều kiện thực tế của ngành mình trên cơ sở nghiên cứu tác phong, phong cách, lối sống và nhân cách của Người để xây dựng tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh cho phù hợp.

Nhưng tựu chung lại, các cơ quan, tổ chức có thể dựa trên những tiêu chí cơ bản sau để xây dựng chuẩn mực thế nào là một người cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Nhóm tiêu chí 1: Tiêu chí về lập trường, tư tưởng. Nhóm tiêu chí này gồm những nội dung sau: kiên định lập trường tư tưởng, trung thành với mục tiêu, lý tưởng của Đảng; thực hiện nói và làm theo Nghị quyết; nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật, thực hiện nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ,...

Nhóm tiêu chí 2: Tiêu chí về thực hiện chuyên môn, nghiệp vụ. Cơ quan khi xây dựng nhóm tiêu chí này cần chú trọng vào các nội dung cơ bản như: hoàn thành vượt mức khối lượng công việc được giao; bảo đảm đúng và vượt tiến độ thời gian; có sáng

kiến cải tiến kỹ thuật; tích cực tham gia học tập nâng cao trình độ,...

Nhóm tiêu chí 3: Tiêu chí về ý thức chấp hành kỷ luật. Nhóm tiêu chí này gồm những tiêu chuẩn sau: không vi phạm nội quy, quy chế cơ quan; không vi phạm pháp luật về an toàn giao thông; không đi muộn về sớm; không về giữa giờ làm việc; không uống rượu, bia trong giờ làm việc; chấp hành sự phân công, điều động của tổ chức,...

Nhóm tiêu chí 4: Tiêu chí thực hành tiết kiệm, chống lãng phí. Khi xây dựng các tiêu chí này, cơ quan, đơn vị xây dựng trên các nội dung cơ bản như: tiết kiệm giấy in, mực in; tiết kiệm thời gian; tiết kiệm nguyên nhiên vật liệu,...

Ngoài các tiêu chí này, khi xây dựng tiêu chí cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, mỗi cơ quan, đơn vị có thể dựa vào những lời huấn dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với từng ngành, từng lĩnh vực để xây dựng những tiêu chí làm chuẩn mực ngành nghề cho mỗi cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Ví dụ, ngành Công an, có tiêu chuẩn về tác phong của người Chiến sĩ công an nhân dân, ngành Giáo dục có tiêu chuẩn, đạo đức nhà giáo; ngành Y tế có tiêu chuẩn về y đức của bác sĩ;... Các tiêu chí khác cũng cần phải xây dựng để cán bộ, công chức, viên chức thực hiện đó là nhóm tiêu chí về đạo đức, lối sống; nhóm tiêu chí về tác phong và phương pháp làm việc; nhóm tiêu chí về lối sống nơi cư trú,...

Điều quan trọng khi xây dựng bộ tiêu chí đánh giá người cán bộ, công chức, viên chức học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh là phải có bộ thang đo để xác định các tiêu chuẩn cho từng tiêu chí. Nếu không, việc đánh giá thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh sẽ lại rơi vào chủ nghĩa hình thức và bệnh thành tích mà không đem lại hiệu quả thực sự như mong muốn □